

DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA
DE
S U C C I N O,

Quam

AUSPICE DEO PROPITIO,
Et Consensu atque Auctoritate Gratiſſæ Facultatis Medicæ,
IN ALMA REGIA FRIDERICIANA,

PRÆSIDE

DN. D. MICHAELE ALBERTI,

SACR. MAJ. REG. BORUSS. AULICO ET CONSIST. MAGDEB.
CONSILIARIO, MED. ET PHILOS. NATUR. PROFES.
SORE PUBLICO ORDINARIO, etc.

FACULTATIS MEDICÆ SENIORE,
DECANO H. T. SPECTATISSIMO,

Domino Patrono, Præceptore, ac Promotore suo, omni honoris cultu prosequendo,

PRO GRADU DOCTORIS

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS ET PRIVILE-
GIIS DOCTORALIBUS LEGITIME MORE MAJORUM
IMPETRANDIS,

ANNO MDCCL. D. NOVEMBR.

HORIS LOCOQUE CONSUEVIS

PUBLICÆ AC PLACIDÆ ERUDITORUM VENTILATIONI SUBJICIET

AUCTOR RESPONDENS

JOANNES BAUMER,

ABTSCHWINDA - FRANCUS.

HALÆ MAGDEBURGICÆ,
TYPIS JOH. CHRISTIANI HENDELII, ACAD. TYPOGR.

DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA

S U O C I N O

DAVID MICHAELIS ALBERTI

PRO GRADU DOCTORIS

JOHANNES BAUMER

THIS FOR CHRISTIAN HEDEN, AID 1700

§. I.

uccinum est bitumen, cuius lbj. destillatione sine addimento e retorta vitrea facta, ad vnc. j. sem. phlegmatis, olei vero tenuis & crassioris bene separati ad vnc. xii. Salis probe purificati ad vnc. j. remanente terrae nigrae vnc. j. largitur. Proportio obtentorum, quia succinum graduali principiorum mixtione differt, infinite tantum non variat. Variatio vero observatione cum propria tum autorum fide dignorum a pondere indicato adeo insigniter non recedit, quo minus differentia a reliquis bituminibus stabilita maneat. Derivatur a succo, quia olim pro succo vegetabili condensato habitum fuit.

SCHOL. Per signum chemicum ita exprimitur: B⁺. Secundum artem characteristicam combinatoriam, (quae si excoleretur, quid emolumenti chemiae afferret, facile est intellectu) hoc pingi posset modo. B^o $\frac{+}{\text{V}}$

§. II.

Varia habemus tum vltatiora tum minus frequentia synonyma. Ad illa pertinent Electrum, $\frac{\text{ηλεκτρον}}$ i. e. vi adtrahendi praeditum, quia res leviores praemissa frictione ad se rapit, vel, PLINIO teste, a sole, quem Graeci electrum vocarunt; & Karabe vel Carabe dialecto Per-

fica, Arabica vero Kahraba, quod idem, ac paleas tra-
 hens, designare perhibent; nec non Ambra Flava sive
 Citrina, ob odorem, quem spargit a frictione Ambræ æ-
 mulum. Ad hæc spectant, chrysolestrum a χρυσός au-
 rum & ἤλεκτρον (quæ quidem denominatio succinum au-
 reum, alias Falernum sive vitreum dictum specialius indi-
 gitare videtur) Lyncurium seu Lyngurium, quasi lyncis
 esset vrina; Glessum vel a loco natali, insula sc. Glessaria,
 vel ab affinitate pellucida, quam flavum cum flavis vitris
 den Glâßern (inde Glessum) habet; Sualternicum vel ex le-
 ctione HARDVINI Subalternicum, Sualtrenium vel Smal-
 ternum a voce Lithuanica Swalternich; Gentarum a simi-
 li vocabulo Gentar Curonibus Sintre i. e. succinum; Re-
 sina terræ, ob resinofum quod fovet, principium; Scy-
 tharum nomine Sacrium, PLINIO referente, vocabatur;
 Coptorum Σαχολ; Aluptan; Arsopodon; Syris Keraph
 audiebat. Germanis Aigtstein, quasi Aigtstein, quia ocu-
 lis confert, sive Bernstein nuncupatur, etsi quibusdam
 Börnstein dicere placeat, quasi Bornstein, quia ex mari
 wie aus einem Borne succinum extraheretur; vel Birn-
 stein, a colore piro maturo flavo simili; Brennstein, quia
 inflammabile. Minus vsitate Sirnstein i. e. Sirnstein,
 quia vernices inde conficiunt, alii id nominant; sed sub
 hoc nomine frustula determinatæ magnitudinis intelli-
 genda. conf. §. VI. Vocabulum electrum olim significabat
 etiam metalli cuiusdam speciem, vti ex L. 5. Pausaniæ
 patet: Τὸ δὲ ἄλλο ἤλεκτρον, ἀναμειγμένον ἐστὶν ἀργύρου
 χρυσός. PLINIUS in hist. nat. L. XXXIII. C. IV. circa si-
 nem aurum, cui quinta argenti pars iuncta est, electrum
 vocat. Vitrum præterea antimonii ob colorem a qui-
 busdam succinum antimonii nuncupatur.

SCHOL.

SCHOL. Electrum dat vocabulum electricitas, quam corpora electrica habent, de qua videatur physica. Hic tantum monemus, succinum ad corpora primitive seu per se electrica pertinere.

§. III.

Prussiae, & praecipue eius parti Semlandiae, benigna natura hoc beneficii concessit, ut terrarum succini veri, nativi seu mineralis fertilium esset prima. De uberiori Electri diversis in huius regni locis proventu conferatur, si iuvat, HARTMANNI Succini Prussici historia L. I. C. II. Interim tamen nec aliis denegatum est regionibus. Hinc & CONRINGIUS de Antiquiss. stat. Helmae: in addendis: *Nec enim, inquit: temere Cluverio assentendum, ab omni aevo non, nisi in Prussia succinum colligi solet. Nam & hodie id, etsi variis in Oceani Ostfrisici, ut & in littoribus eius insularum reperitur.* Terras, quae mare Balticum claudunt omnes succino non carere Autores fide digni referunt. conf. NEUMANNI praelect. chem. P. V. C. XXXII. p. 1730. quod etiam de Italia, Sicilia &c. valet. De Succino Mexicano conf. Erasmi FRANCISCI P. II. des Ost- und West-Indianischen Lust-Gartens p. 1177. Ex Africanis historiis MATHESIUS in Sarepta enarrat, succinum album in Nilo flumine inveniri. Provinciam Chinae Yuman vix aliam, quam electrum mercem subministrare testatur ALVARUS Part. I. Relat. Chin. c. 2. Petrus MARTYR dec. I. L. 4. rer. Ocean. fodinam Electri in Nova Hispania describit. Iaponiam praecipue succinum mercatoribus offerre acta Philosophica Anglic. Soc. Reg. anno 1669. d. 19. Iul. n. 14. affirmant.

§. IV.

Ex §. I. innotescit, multa saepius pro succino circum-

cumferri, quae tamen non ad id pertinent. Hinc NEU-
MANNUS l. c. p. 1732. n. 4. inter succinum verum & fal-
sum distinguit, cui ultimo Gummi-Resinam Americanam
Gummi de Loock dictam, quod alias etiam pro Gummi
Copal venditur, merito annumerat. Facile fraus explo-
ratur frictione, ubi minor persensitur electricitas, sub
desagratione odor minus suavis nares ferit, plus in Spir.
vin. solvitur, nec sub destillatione Sal acidum volatile lar-
gitur. Difficilior redditur veri a falso diiudicatio, si fru-
stula utriusque mixtim nobis offerantur. Adulteratur et-
iam cum Gummi Arabico & Copal. De succino factitio
non est, quod dicamus, quia haecenus nullum vendi vno
ore omnes affirmant.

§. V.

Ob copiam & inde proveniente[m] quaestum in Prus-
sia triplicem potissimum iam diu habent electrum colligi-
endi rationem. Modus primus est, ut inter maris cie-
ctamenta, sabulum, algam exsiccatam &c. id studiose
quaerant. Alter vero reti perticae affixo ad instar in-
strumenti, quo pisces ex piscina depromuntur, pera-
gendus, mediante quo, succinum, favente inprimis ipsius
tempore nocturno etiam nitore, ex mari protrahunt,
quod deinde *succini haustilis* nomine venit, ad quod &
prius refertur. Felicius vero hoc succedit negotium, si
procellae vndas ad littora brevi ante impulerunt, siqui-
dem non maris sed terrae, ut infra demonstrabitur, est
progenies, ex cuius visceribus per vndas liberatur. Quod
vero, ut quibusdam visum fuit, lunari afficiatur morbo
i. e. quod luna crescente augeatur, decrecente minuat
speciem fabularum praebet anilium. Etenim non aliam
a luna patitur alterationem, nisi eam, cui torus forte sub-
iectus

iectus est oceanus, ita vt pro maris reciprocatione, maior vel minor succini quantitas ad terrae superficiem protrudatur. Porro fossione succinum sibi comparare allaborant, quae tertium in collectione constituit modum. Hac succinum in ipsis montium iugis non sine vitae discrimine ob sabulosam, instabilem & ad ruinam proclivem terram, arenamque ventis facile mobilem fossorum opera scrutatur. Propriis in venis later, quas, quomodo detexerint, hic & b. m. HOFFMANNI Opusc. Physic. Chem. L. 2. obl. 33. allegare placet: *Fodiendo nimirum primo in conspectum venit arena, qua sublata stratum sese obtulit argillaceum; post terra profundius subruta stratum aperuit ligneum, ex ligno quasi vetusto, flammam tamen concipiente, cogmentatum, sub cuius fundo plerumque deprehensa est minera vitrioli, ex qua libero aëri exposita, non secus ac ex minera Martis Hassiaca, vitriolum omnis veneri contagii expers, effloruit. Denique terra altius suffossa, inventum est stratum arenaceum, idque bono admodum omine ex hoc enim convenientibus instrumentis dives succini copia variis in locis extracta fuit. Succinum hoc modo erutum vocatur succinum fossile. Datur etiam electrum loco ipsi quasi praeternaturali, in inestinis sc. animalium, ita in pecoribus, quae ad mare ibi aliquando pascuntur, saepius reperiri legimus. Corvos vero eo velci ex excrementis ipsorum multo succino refertis colligere licet, non minus in piscibus quibusdam, aselli minores dictis, invenitur.*

§. VI.

Varium pro frustulorum magnitudine, puritate, colore & claritate succino statuitur pretium. Has igitur circumstantias vt perpendam, mearum esse partium iudico.

co.

co. Quod igitur magnitudinem respicit, sciendum, caeteris paribus, quo maius, eo pretiosius aestimari. Fru-
stula minima, der Sandstein, vilissima habentur. Hanc
speciem sequitur tantillo electrum grandius, quod den
Schlug vocant, quod adhuc maius excipit, proprie no-
men Germanicum Firniß, quia vernicibus parandis prae
caeteris adhibetur, sibi vindicans. Hoc mole iterum
maiori successively superat, der Knöbel dictum, operam
tornatoris iam admittens, der Sonnenstein & denique der
Sortementstein, quod omnium enumeratorum maximum,
confectioni variorum vtenfilium e. c. der Stocf-Knöpffe,
der Tobacks-Dosen, einer Fleut-Travers &c. inservit.
Pharmaciae frustulorum maiorum potius rasuram, quam
pulverulentum exhibere debent.

§. VII.

Quo magis heterogenea succinum conspurcant, eo
vilius merito aestimandum, nisi quae ex triplici naturae
regno, praecipue animali ita inimixta sunt, vt & curiosos
delectent, & varias de electri origine suppeditent, medi-
tationes. Haec enim vt pretium minuant, tantum abest,
vt potius id quaerentibus mirum in modum augeant.
Ita frustula ista minima, der Sandstein & eo respectu vi-
lissima habentur, quia impurissimum vtpl. adparer, quod
& alterum der Schlug non multum superat. Finis, cui
emitur, quemque & pretium vnique Carabes ratione
puritatis speciei statuere facillime, me non monente, do-
cebit. Pro scopo certe medico ab omnibus quisquilia-
rum heterogeneis debet esse liberum.

§. VIII.

Multifariam succinum colore discrepat, si subdivi-
siones attendere velis, quas tamen omnes ad duo genera
refer-

referre licet. Singulas enim species colore diversas ne-
 dum habere, tantum abest, vt denominare valeamus. Da-
 tur ex rubello flavum, aureum, citrinum, pallido-fuscum,
 quod vilissimum est, cereum, infuscatum, candidum, la-
 cteum, squameum, das schuppichte oder stämmichte, quod
 carissimum habetur, vndulatum, nebulosum, perlatum, das
 komstfarbene, &c. id, quod his aliisque coloribus est mix-
 tum. Offerunt igitur sese nobis isti duo colores succini
 generaliores, flavescens sc. & albicans. Quod de nigro
 hinc inde autores habent, fabulam potius redoler; Nam
 tunc Asphalti, ligni fossilis vel alius bituminis est species,
 praecipue eius, quod in Anglia ex mineris carbonariis e-
 ruitur. Colores mixti v. g. concurrens viridescens, cae-
 rulescens, opalinus &c. rarissimi sunt, quin dubitandum
 est, an sint naturales, siquidem artificis manu variis colo-
 ribus tingi posse nobis constat. A B de BOTT refert, iam
 PLINII tempore conchylii colore colorari succinum po-
 tuisse haedorum sevo (cui melius oleum quoddam in quo
 radix maceranda substitues) & radice Anchusae. Ceru-
 leae vero lineae nonnunquam perreptantes succini frustu-
 la procul dubio vitriolo suos debent natales. Cum PA-
 RACELSO vero dura succina vitriolo tingere velle labor
 erit frustraneus. His omnibus pretium alii pro alio sco-
 po aliter tribuunt. Praeferunt succinum album; sed fla-
 vescens magis est fragrans, magis resinofum, hinc scopo
 medico certo respectu aptius deprehenditur.

§. IX.

Ratione claritatis electrum est vel pellucidum vel
 opacum. Albicans, excepto candido, opacum cernitur;
 flavescens modo pellucidum, modo opacum habemus, id
 quod & de coloribus mixtis valet. Iam vel exinde prae-

B

roga.

rogativa pellucidi intelligitur, quod heterogenea contenta iucundo interdum spectatoris spectaculo varia lapideo-terrea, aquae, petroleique guttae mobiles, frustula ligni, musci, algae, aristae, folia arborum, formicae, araneae, muscae, papiliones, cicadae, vermes &c. videntur, conf. *PLINII histor. nat. LXXXVII. C. III.* Cavendum vero ne nobis imponatur, quia interdum talia, quin maiora, vt pisces &c. sed manu artificis fraudulenta inclusa deprehendimus, id quod etiam ex infra succini recensenda genealogia concludere possumus. Oculum vero quia squameum mirifice delectat, pretiosissimum, etsi sit opacum, perhibent. Medicina sibi potissimum pellucidum ob puritatem expetit, omnis maculae expers, cui, si frustula maiora Chineses par auro pretium statuere, & ex eo idola sua conficere dicuntur.

SCHOL. Ne vero opinemur, omne succinum pellucidum esse nativum tale, non alienum a re fore hic monere indico, arte posse clarificari. Illustris *IVNCKERVS*, Fautor atque Praeceptor pie colendus, modum, quo fieri possit sequentibus in *Conspectu chemiae* tomo altero Tab. 47. p. 47. n. 9. indicat: *Nebulosa & minus pellucida frusta succini prope candelam ardentem detenta, & subinde sebo inuncta, ad pellucentem statim perducuntur. Idem aliquantulum succedit, si illa in ollam in qua pisces vel carnes percoquantur ingerantur; vt notat D. SENDELIVS, & n. 10. Succini opaci frustulis, si olla quaedam repleatur, ac tum superfuso, ad obtectiorem succini usque, oleo seminis raparum puro (vt crepaturae subtilis, quae calore fieri solent, iterum obdurentur; idem praestat instillatio olei Terebinthinae, nam si per se globuli ollae inferantur, materiam obscuram sapore salso aliquo praeditam exsudant) ignis primo lenis (alias lamellatim intus dissilit) deinde gradatim ad coctionem usque auctus per 20. ferme horas adhibeatur, clarius*

Et magis perspicuum sed durius succinum inde redit, (vis etiam electrica minuitur) quae quidem artificum vulgaris methodus est, clarificandi succinum. Non succedit autem cum oleo lini. Et n. 11. Talia quoque succini frusta, si arena maritima recte obtegantur. Et in olla ferrea igne digestionis gradatim per 40. horas debite tractentur, pariter ad perspicuitatem quandam perveniunt. Quod vero, uti SCHROEDERVS vult, diuturna cum aqua salta coctione abesse, nugas esse expertum est, nisi forte vir alias cordatus quasdam sibi reservavit cautelas. Hoc modo processum describit: Rec. succini flav. c. g. lbj. pone in cucurb. terream validam, superadde salis marini, vel (si eo cares) salis gemmae, aut salis com. opt. lbij. superaffunde aquae pluvialis q. s. ad sal solvendum, quo soluto, insuper affunde recentem aquam fluviatalem, ebulliant super imposito alembico cacco, (ne aqua subito exhalare possit non tamen firmiter cucurbitae agglutinato) dieb. Et noct. 14. vel donec coctione illa album evadat. N. Ne aqua deficiat identidem alia fervens superadicienda erit. Procul dubio ex opinione illa, ac si albedo succini a falsedine maris dependens, esset aliquid adventitium post sui generationem hic promanabat error. Chrysolectrum vero strictiori sensu ita dictum nulla arte aemulari potest, clarificando enim semper aliquid de colore Carabes exaltato deeedit.

§. X.

Praemissis iis, quae ad historiam succini referenda sunt, circumstantiis, provolvitur ad eius analysin seu principiorum sic respective dictorum per rationem & experimenta detectionem. Ex quo aliquid fit, ex eo etiam constat. Si igitur demonstraremus 1) succinum fieri 2) ex quarum materiarum concursu generetur, eius partes constitutivae paterent.

§. XI.

Succinum, quia varia heterogenea in se saepius continet,

net, quae alibi, quam in eo per sui essentiam genita sunt (§. IX.) sequitur, fuisse in tali statu, qui ad eiusmodi heterogenea in aggregationem admisit, in nullo vero admittere potuit, nisi in liquido, ergo succinum fuit liquidum & ad siccitatem fere lapideam, qua gaudet, pervenit, id quod etiam experientia superioribus iam temporibus confirmat, conf. HARTMANNUS l. c. C. V. §. I. 2. Liquidum, quod in loco solidescit, ubi nihil, quod ad eius solidam mixtionem pertinet adest, necessario aliunde secum adduxit ea, quae ad solidescitiam necessaria sunt. Succinum autem in arena reperitur, consequenter etiam aliunde secum adtulit ea, quae ad eius mixtionem propriam contribuerunt. Liquidum, quod vehit talia, quae non in vno loco in sui mixtionem trahere potuit, necessario successive diversis in locis ea in se recepit. Scimus (§. I. & IX.) in electro nostro talia contineri, quae in statu fluiditatis constitutum, non in eodem loco in sui mixtionem trahere potuit, quis itaque dubitabit, succinum diversis in locis eadem accepisse? Cum vero de eo, quod necessaria, quae ad sui mixtionem pertinent successive diversis in locis accipit dicamus, quod fiat, generetur, succinum fieri ac generari extra omnem dubitationis aleam positum esse censeo.

§. XII.

Ex quarum vero materiarum concursu electrum coalescat, locus natalis supra §. V. ex HOFFMANNO descriprus patefacit. Videamus igitur singula. Mediante calore subterraneo, qui hic potissimum ab aqua cum minera ista vitriolico-martiali congregiente dependet, oleum terrae suae indolis ex ligneo strato superstrato, vel a ligno diluviano vel alio tempore submerso vel a radicibus
sylv.

sylvarum sive ascia sive igne destructarum demortuis dependente, destillat, (quandoquidem oleum ex carbonibus & lignis fossilibus destillando elicatum & rectificatum oleo succini est simillimum) quod isto calore subtilisatum subtili acido minerali, ex eadem minera eodem adminiculo liberato, terraeque in acido soluae subtiliori propria gravitate descendendo iungitur, aqua vel pluviali vel fontana, iam acido & terra subtili saepe impraegnata (conf. HARTMANNUS l. c. L. I. C. II. §. V.) viam ad arenam subiectam tanquam matricem, monstrante, quod deinde vehiculum per arctissima arenae interstitia ulterius decedit, aliqualem sui portionem, quae in electri mixtionem ex parte acidi aquea trahitur, relinquens, quo facto succinum nostrum coagulatum condensatur, quod quidem tanto facilius succedit, quanto magis terreo-lapideae partes (der Steinsafft) acido isto soluae continentur, & hoc ex terreo latere cum oleo cohaeret. Si vero non sufficiens acidi adfuit quantitas fit interdum ut olei quaedam portio libera intus concludatur (§. IX.) Acido vitriolico olea destillata in massam refiniformem coagulari posse per experimenta noto notius existit. Caeterum de abundantia minerae vitriolicae circa succini locum natalem conferatur HARTMANNUS l. c. §. IV.

§. XIII.

Dubium hic occurrit, hoc modo non posse electro includi ea, quae insunt saepius heterogenea, praeter ex minerali regno orta. Sed probe tenendum, omnino posse omnia & ex vegetabili & ex animali regno, quae in Carabe reperiuntur, mediante aqua pluviali per laxam terrae compagem (§. V.) in ductibus aquae consuetis ad succinum locum natalem petens, etiam in coitu compre-

henſae muſcae, D. D. SENDELIO in fruſtulo rariffimo obſervante, veli, & ita immiſceri, quod probabilitate opinionem, ac ſi talia infecta vna cum ligno ſubterraneo ſubterraneum perierint locum ſuccino proprio longiſſime ſuperat. Muſcae vero non hoſpitantur in terra? Reſpondetur, tempore autumnali, vbi coelum maxime pluvium, muſca, aranea, cicada &c. iam moribunda tempeſtate abripitur, non amplius reſiſtere, quod NEUMANNUS l. c. p. 1725. deſiderat, valet. Hinc innoſceſcit etiam ratio cur in pellucido potiſſimum ſint animalcula; nam ſi calor aeſtivus cum calore ſubterraneo concurrit, neceſſario oleum terrae iſtud maiori copia elicitur, adeoque fit craſſius, opacum, magis ſulphureum atque electricum magis id, quod aeſtate generatur, & quia tunc temporis vivacitas animalculorum vigeat, gramina & foliola nondum decidua, opacum ſuccinum tam multa eiusmodi aliena non continet, vti id, quod autumnali tempore genitum fuit pellucidum. Vernale & hyemale pellucidum quidem eſt, ſed ab impuritatibus immixtis magis liberum.

SCHOL. Ex diſtis concludere licet, electrū non eſſe creatum in mundi principio, ſed genitum, & tam diu generari, quamdiu ea, quae ad eius mixtionem neceſſaria ſunt in regno ſubterraneo ſoventur.

§. XIV.

Succinum vegeabile vocare poſt obſervationem ex b. m. HOFFMANNO §. V. allatam minus congruum eſſet. Quia vero oleum iſtud terrae ex ligno diluviano deſtillatur, videmus adhuc pinguedinis vegetabilis indolem & intermedium quaſi gradum, qui etiam in effectu patet, licet magis ad olei terrae indolem accedat; neuiquam enim

enim totum a Sp. vin. solvitur, sed subtilior tantum pars in eum decedit. Tanto magis insomnia eorum cadunt, qui electrum pro excrementis animalium, vel Niciae, qui pro radiis solaribus corporificatis habebat. Quod non sit spuma maris, vel picea materia per naufragia in mare delata, falsedine & motu aquae marinae consolidata ex dictis facile est intellectu.

§. XV.

Pro praeponderante vnius vel alterius ingredientium quantitate color electri nostri exurgit, quae quidem principiorum horum diverso pondere mixtio non in succino solum, sed in reliquis, quotquot dantur, bituminibus coloris statum mutatum atque diversitatem infert. Annotare haec volui contra WIGANDUM, qui Tr. de succino p. 26. statuit, albedinem ipsi esse adventitiam & a sale marino provenire. A principiorum diversa proportionatione variaque acidi hinc alteratione, varia inducitur pororum constitutio, variaque radios solares repercuentiendi facultas. Ex quo fundamento album levius etiam deprehenditur reliquis, si frustula aequali magnitudine non porosa examini subiiciis.

§. XVI.

Habitu electri ad ignem §. I. vidimus, nunc de iis, quae obtinimus seorsim. Aqua, quae primum educatur, ob ignis vim maiorem adhuc aliquid olei empyreumatici sapiebat, olebat, gustu salini quid prodens, minime in totum, etsi iterata vice destillata, repurgata. Dicitur alias spiritus succini empyreumaticus, nullique in sanando vsui adhibetur.

§. XVII.

Oleum succini ad indolem petrolei accedere confirmant

mant 1) generatio, 2) denegata eius in spiritu vini solutio. Quod vero ita a b. m. NEUMANNO rectificari poterit, ut fere cum omnibus liquidis mixtionem inierit, certe magnam eius alterationem indicat. De usu medico inferius agetur.

§. XVIII.

Subtilior olei pars sub operatione acidi mineralis parti iungitur, eamque volatilifat, hinc producitur, (quamvis fortiorem, quam reliqua salia volatilia, priusquam sublimerur, ignis exposcat gradum,) sal istud peculiare acidum scilicet succini volatile, cui modo inferius indicando repurgato ab ea, quae adhuc ipsi inhaeret oleositate, si oleum vitrioli instillerur, vapor sentitur profusus nullus, qui tamen adesse deberet, nisi iam vitriolicae esset indolis. Similiter NEUMANNUS l. c. p. 1740. sali succini cum sale tartari saturato infundebat oleum vitrioli, effervescebat ob alcali adiunctum, sed nullus itidem vapor apparebat. Vegetabilem ex ligno diluviano ortum & hoc momento firmare possim. De vnicis enim floribus Benzoës, tanquam vegetabilibus, similis observatur status. Est non minus sal acidum volatile subtilissimo oleo praegnans, igne sublimatum, siccum, & si in aqua solutum, purius crystallisandum. Oleum vero Benzoinum, quia proximius ex regno vegetabili facillime spiritui vini iungitur, quod vero de oleo succini non valet, utpote acido nimis alterato. Utilitatem, quam sal succini in medicina praestat suo loco sum indicaturus.

§. XIX.

Caput mortuum praeter terram effoetam adhuc olei & salis tantillum retinuit, hinc spir. vin. affusus ringebatur, quod quidem tanto minus fieri comperi, quanto leniori

niori igne labor descriptus peragitur, tunc enim non colophonae, vt alii volunt, consistentiam, sed leuem ac spongiosam ostendit. Ex huius capitis mortui libris tribus in fornace figulina vterius exustis, cineris pauxillum & ex eo vix grana aliquot salis fixi, sal volatile respicientia celeberrimus post fata LUDOVICI obrinuit. Si destillatio per se facta ad vernicem nigram ferro intime adhaerescens (zu einem Eisen-Sinnis) praeparandam vsurpari potest.

§. XX.

Haec esse principia succini a posteriori etiam patet. NEUMANNUS enim oleo Petrae, quod terram simul continet solutam, acido vitriolico vel origine primo haud abfimili nitroso concentrato succinum artificiale fieri affirmat. Verum enim vero, cum instrumenta artificialia naturalibus hic non facile sint aequiparanda, artificiale electrum naturali ex omni parte aequipollere nunquam crediderim.

§. XXI.

Soluendo per menstrua tum vniuersalia, tum particularia naturae arcana, quae in mixtis asservat corporibus alias solemus rimari arque recludere, hic vero eadem chemicam manum eludere viderur. Menstruis acidis, spiritui vini, aëri, aquae, menstruis alcalinis, modo oleosum principium largum modo terreum, & forte mucago, quam NEUMANNUS l. c. p. 1736. accusat obest, resistit. Vterior quidem solutio in arte saluari vix egregium afferet emolumentum. Subtilius, efficax, balsamicum principium, in quo proprie vis residet medicamentosa, praeparata satis superque foveant, quae inferius perlustraturus sum. Interim quaedam monenda,

C

ex

ex quibus vnam forte viam ad diu quaesitam succini alchymiam, seu frustulorum minimorum in maiorem molem compositionem pandet, praeter oeconomicum in vernicibus parandis vsum. Er acida & alcalina ex principiorum indole solvunt electrum modo sint subtilissima, potentissima, ita, ut acidum oleosum largum, alcalinum vero terram seu mucaginem Neumannianam superare queat. Pertinent huc spiritus formicarum acidus, oleum vini, spiritus TRae antimonii acris abstractus, quibus pro laboris administratione plus minusve obrinetur, & spiritus ille ex calce viva debita encheirisi paratus, quem *Bafilus VALENTINUS* L. V. describit, quo succinum in oleum resolvi posse comperi. De solutione per diversa mensura qui plura cupit, adeat dissertationem sub Praefidio D. D. ALBERTI, Praeceptoris, Patroni, Hospitisque mei aeternum colendi, de succini solutione ferme radicali a D. D. BERTUCH 1739 habitam. Ad vsus mechanicos Illuſtris post fata HOFFMANNUS l.c. sequentem solvendi proferet modum: *Recipiunt succ. pulverisati lbj, quae in tiggillo fictili convenienti carbonum igne colliquatur, & haec liquida massa in laminam ferream infunditur, rursus comminuitur in pulverem atque in tiggillo fictili, addito primum oleo lini, quod cum Lithargyrio prius coctum & praeparatum fuit, & postea spiritu Terebinthinae totum dissolvitur, quo vasa lignea & metallica l.a. obducuntur, & dextra facta prius exsiccatione, poliuntur.* Eodem loco curiosius etiam de electri emolliutione in Machina Papiniana cum oleo processus legi meretur. Cum oleo Terebinthinae saturatum, in vase clauso leni calore tractatum succinum etiam solvitur, qua solutione cum ad vernicem tum ad vsum medicinale externum vtuntur. In ceram effervescentem

scentem & despumatam proiectum mollescere ita, vt ad
figilla commode adhiberi possit, credidit Miraldus.

§. XXII.

Transgredimur ad vsum, quem electrum nostrum
praebet medicum. Quanti aestimatum sit versus sequen-
tes iudicio sunt:

*Sunt sex in medicis, quae vincunt robore taurum,
Succinum, Castoreum, Mars, Camphora, Tartarus, Aurum.*

Et Val. CORDUS in Diosc. succinum inter praecipua, in-
quit, numeratur, quae Deus ad hominum vsum condidit.
Ex eius principiis deducuntur, & ipsa experientia com-
probantur virtutes generaliores placide resolventes, san-
guinem successively attenuantes, abstergentes, nervinae, ro-
borantes, balsamicae, diureticae, discutientes & antispasti-
cae. Hinc interne specialius datur in omnibus fluxioni-
bus aequae, ac commotionibus exitum non invenientibus
sanguinis, (in haemoprysi & mictu cruento debita caute-
la dummodo obseruetur) in lymphae, nervorum, capitis,
membranarum, tendinum, pectorisque morbis praecipuis.
In primis ad menses ciendos, erysipelas profligandum va-
let. Ventriculi robur restituere iuvat deperditum. Cor-
rigit, depurat lympham impuram, viscidam, vlcera scen-
tem. Conducit moderato vsu in vlceribus sine febre
internis, heciticis, in calculo, ad expellendum etiam, in
phthisi. Vtilitatem praebet in morbis venereis, gonor-
rhoea vtraque, vtroque fluore albo, in vlceribus venereis,
in frigidis vteri morbis, in scabie, in lepra, in purpura, in
catarrhis diuturnis, coryza, broncho, pectorisque opple-
tione mucida. Refocillat sensoria externa labefactata a
caussa vt aiunt frigida. In defluxione serosa intra oculos
& aures, in visus imbecillitate, in lippitudine, variisque

aliis oculorum vitiis, in auditus ex eadem causa gravitate, in aurium susurro, glandularum obstructionibus, mesenterii praeprimis morbis egregie se gerit. Tonillis resistit, fauciumque vitiis medetur. Locum habet in affectibus soporosis, in memoriae debilitate, artuum tremore, in paralyfi. Adhibetur in tumoribus frigidis oedematosis, quin in ipso hydrope, resolvendo, diuresin movendo valet. In dysuria, stranguria, ischuria cum fructu vsurpatur, nec non in variis affectibus convulsivis, nephriticis, vterinis. Tanta vero hic non est virtus, ut iuxta quosdam succinum album, (quod ad calculi expulsionem, fluxus seminalis cohibitionem, oculorum affectuum sublationem prae reliquis commendant) in pulverem redactum vinoque seu cerevisiae, inscia femella inditum atque ab ea haustum, vrinam, amissa virginitate illico etiam invitae pellat, virgo vero eam retineat. In vertigine praepimis a debilitate generis nervosi & a nimia catarrhosa cerebri oppletionem oriente, suo non destituitur effectu. Porrigendum in congestionibus rhevmaticis, in cephalaea, in cephalalgia, in dolore capitis catarrhali, hemispharia. Haemorrhoides caecas, morbos gravidarum & puerperarum mitigat. Iuvat in diarrhoea pituitosa & dysenteria. In haemopyysi, vomitu cruento, superato paroxysmo virtute abstergente atque tonica proficit. Laudatur in casu ab alto & ad sanguinem extravasatum, sed hic efficaciora requiruntur. Cum vero nullum medicamentum sua qualitate physica absolute agat, sed simul secundum receptivitatem sui, & ad debellandum morbum vis vnita saepius requiratur, ne miremur, si interdum etiam spes & intuitu egregii huius medicamenti nos in praxi fallat.

§. XXIII.

§. XXIII.

Externe roborando confert in tumoribus glandularum & lymphaticis, in tendinum ac ligamentorum atonia & contusione, in vteri debilitate, in ani & vteri pro-
 cidentia. Virtutem egregiam exhibet balsamicam in vl-
 ceribus, vulneribusque, vt aiunt, exsanguibus, siue quae
 partes simul cutaneo-nervoso-membranaceo-tendineas
 attingunt. Hinc confert in perioftiorum morbis, in sy-
 novia, in offium, dentium praecipue, carie. Discutit ca-
 tarrhos partesque roborat relaxatas.

§. XXIV.

Innumeras fere compositiones ingreditur succinum.
 Adhibetur in substantia vel eius rasura a gr. vj - x - xv -
 Scrup j. cum aliis scopo congruis in pulverulenta for-
 ma, quandoquidem diffusior eius moles alias offerenda, ce-
 phalicorum, nephriticorum vterinorumque &c. probato-
 rum adiectione iudiciose minuenda venit. Gustu percipi-
 tur pingue quid, quod peculiari obtusa dulcedine & falso
 quodam subtili gaudet. Prostat inde in pharmaciis suc-
 cinum praeparatum, quod aut aquae fontanae siue de-
 stillatione appropriatae aut congruae essentiae additione
 super marmore teritur. Vel praescribimus praeparata,
 quae sunt in officinis oleum succini, balsamus sulphuris
 succinatus, balsamus succini, sal volatile succini, liquor
 C. C. succinatus, spiritus salis ammoniaci succinatus, Es-
 sentia succini, Pilulae de Succino Cratonis & Trochisci
 de Carabe. Externe praeterea in suffimigiis adplicatur
 ad serofas congestiones resolvendas, vbi odorem pro-
 prium, ad indolem ambrae gryseae, plerisque tamen
 non ingratum, nisi luculentius ardeat, spargit, qui et-
 iam aliquantulum frictione succini persensescitur. Ad in-

C 3

flamma.

flammabilitatem pronitas comminutione ob contactum in superficie maiori maiorem acceleratur. Si enim pulverem subtilissimum versus lampadem sufflas, flammam illico corripit magnumque procreare ignem viderur. Vapores illius, quia de acido subtiliori participant miasma pestilentielle infringere & rationi & experientiae est convenientissimum. Notum est, quod, quando Regionum lue contagiosa erat correptum, ex illorum numero, qui succinum elaborant, raro quempiam fuisse infectum, conf. HARTMANNUS l.c. L. II. C. III. § X. Putredini resistit & ad balsama obducenda cadavera recipitur, hinc in Aegypto pari cum aloë & myrrha pretio venit. Ad pensio eius in coryza & gravedine nullius est vitilitatis. Contra pituitas, tonsillarum fauciumque vitia, lymphationes brachialia, collaria, Fluß-Corallen, vel aurium appendicula gerere, quod Italis familiarius, vanae potius ostentationi, quam medelae inservit. Palescentia enim si corpori eiusmodi adplicantur, a sudoris aliorumque effluviolorum conspurcatione originem trahit. Sed videamus praeparata seorsim.

§. XXV.

Supra cognovimus petroleum & oleum succini ad vnum pertinere genus. Hic vero specialius oleum succini, quod alii balsamum septentrionale, oleum sacrum vel opobalsamum Europaeum etiam vocare solent, quatenus philiatrorum est instrumentum consideratur sum. In antecessum notamus, interne succinum in substantia seu essentia oleo destillato palmam praeripere. Seorsum aliqui, nescio quam ob causam, recensent oleum succini albi, cum tamen, si praeparatio debita, non differat. Conficitur destillando ex retorta sive figulina sive vitrea,

vitrea, quae vltima vel nuda vel obducta (vbi prudens ignis regimen observandum, quin nuda totus labor peragi nequit) in igne vel caeteris paribus aperto vel arena candente, sive per se sine additamento (quod optimum est, quia nec labor protelatur, nec salis volatilis pars, si forte expetatur, infringitur, nec pretium frustra sine efficacia augetur v. g. coralliis, nec eductum ipsum quodammodo alteratur, hinc in ipsa Prussia & Anglia vsuale) sive cum eo v. g. coralliis, silicibus contusis, terra lutacea, arena, terra bolari, calce, lateribus, cineribus elixivatis, sale communi, pumice, carbonibus &c. Inficias ire non possum, his additamentis eductam nostrum diversimode alterari, id quod ex diverso pro additamento colore modo fusco, modo ex nigricante vel ex pallido viridi, quem destillatio cum cineribus clavellatis exhibet, adparet. Ob materialem concursum maior quidem cum carbonibus elicetur quantitas, sed est impurum. Vulgo adiicitur arena vel ana vel dupla eius pars, quibus mixtis retorta b. m. NEUMANNO monstrante, ad dimidiam & quod paululum excedit sui partem (si sine adiecto alio, tantum ad dimidiam, quia tunc massa facilius inturgescit) repletur, collo probe repurgato, in furnum reverberatorium reponitur, firmatur adaptoribus, & capaci recipiente ita clauditur, vt apertura adaptoris mediam fere recipientis attingat partem, tunc, rimis probe oblitteratis, (quae quidem accurata oblitteratio dissuadetur, nisi recipiens admodum capax, & succinum cum addito alio destilletur; alias enim vaporibus, Gas dictis, egressus est concedendus) ignis sub initio lenis, successive pro re nata augetur ad fundi retortae candescentiam vsque, ne succinum in forma massae piceae statim

tim elevetur & transcendat, vel vitra cum impetu dissi-
 ciantur, tunc primum phlegma acidulum, vti dictum,
 prodit, dein oleum, primo limpidius post crassius, in-
 valescente vero igne, cum sale crassissimum. Sale mo-
 do, sub eius tractatione specialiori indicando separato,
 oleum ab iis, quae eidem inhaerent repurgandum est im-
 puritatibus, quanquam celeberrimus post mortem LUDO-
 VICI in pharm. mod. secul. appl. disp. I. de oleo succini
 loquens, sequentia profert: *qui sub privata rectaque sic
 Dispensatione albi flavique coloris rationem non adeo habe-
 re tenentur, simpliciter sic, (quamvis aliquando obscurius)
 secure adhibere poterit, aliquoties solummodo ablutum &
 aliquamdiu hinc repositum, citra laboriosorem, alias ple-
 rumque residuum minus graveolens relinquentem rectifica-
 tionem.* Rectificatio itidem vel sine vel cum adiectis ter-
 reis v. g. colophonia propria, C. C. vel ossibus vstis, cal-
 ce, creta &c. vel salinis vt sale marino, cineribus clavel-
 latis, spiritu ex methodo Glauberiana salis, sale communi
 decrepitato ex Vigano vel aqua, quae vltima reliquis pal-
 mam dubiam facit. Destillatione nimirum peracta, lar-
 gior infunditur aquae destillatae vel pluvialis quantitas in
 vas recipiens, vel ipsius phlegma acidulum succini non
 separatur, quo omne simul sal volatile abluatur, quae de-
 inde in alembicum fusa ex B. M. rectificentur, oleum pri-
 mum album, dein flavum postea rubellum, remanente
 haud pauca quantitate picis instar aquae, vltiori vsui
 destinandae vt ex §. seq. patebit, innatante & pro vngu-
 entis atque emplastris seponenda. Glauberiana methodus,
 quia admodum curiosâ, non possum non, quin ex Illu-
 stris IUNCKERI Chemiae l. c. hic allegem. *Cum spiritu sa-
 lis, inquit, destillatum, transit multo clarius & a foetore
 libe-*

liberum, quodsi cum spiritu salis vel aqua Regis denuo recti-
ficetur, ad maiorem vim & subtilitatem evehitur, sed por-
tio eius ab acido salis figitur, ac remanet instar flavescens
Masticis calore mollescens & fere ut cera tractabilis. Talis
rectificatio si cum novo spiritu salis crebro repetatur, sua-
vem & ambraceum pene odorem ei conciliat. Idem recti-
ficatum si superfuso forti spiritu salis calore digeratur in vi-
tro, indurescit, & in speciem quasi succini translucens ve-
formatur. **le MORT** hoc seopo adhibet spiritum salis con-
centratum volatiliorem per oleum vitrioli e sale gemmae &
sale ammoniaco propulsus, eumque cum dicto oleo rectifi-
cato in vase aperto radiis solis aestivi exponit, ut paulatim
e liquido in spissorem denique succum concretum abeat, ubi,
quando adhuc mollius spissum crama exhibet, ipsi immergi
possunt insecta aliave corpora incrustanda. **Interne** ole-
um succini ob calidam, humores commoventem, aestum
& ardores inferentem in dolem locum habet nullum, nisi
in subiectis tantum phlegmaticis parcissima dosi a gr. ii-
iii - v. offeratur, alias febres inflammatorias, mictum cru-
entum excitare valet. Hinc dubia merito eius est virtus
cephalica. Resolvens, diaphoreticum, diureticum em-
menagogum valde calidum & acre existit. Refracto do-
si ad MRam otalgicam, vti infra dicitur, sumi potest, vbi
efficaciam roborandi possidet insignem. Ad tres qua-
tuorve guttulas exhibitum cum aqua florum aurantium
aliave specifica paroxysmum hystericum citissime discutit,
RIVERIO in praxi med. L. XV. recte Ad scrup. dimid.
scrup. j. oleum succ. alb., quod nullum amplius empyre-
ma redolet, imo vero fragrantissimum odorem exspirat
idem Autor in Epilepsia offert. Partum iusto efficacius
pellit difficilem, vbi ad gr. xij. l. xv. cum vino (quae non
D treme-

remeritas?) in sculo aut alio liquore adhibent. Externe in Cephalalgia serosa ad tempora illinitur & inter lini-
 menta nervina, antinephritica, in doloribus rheumaticis
 sumi potest, quanquam & hic caute agere conveniat, ne
 tumores arrium nodosi oriantur. Temperandum scilicet
 est prius cum aliis oleis temperatioribus. Quod sub
 destillatione ultimo provenit, balsamis antiparalyticis ac
 antihystericis sociari solet, parcius vero itidem adhiben-
 dum. conf. A. N. C. Dec. I. ann. 8. obs. 78. Tanto ma-
 gis cautione opus erit, si cum Neumanno in partium ex-
 sanguinum lacione adhibere velis. Ex oleo succini & e-
 iusdem Capite mortuo non nimio igne enervato quidam
 empl. cephalicum conficiunt. NEUMANNUS l. c. ex olei
 succini, Juniperi, Rutae & balsamo sulphuris oleum anti-
 loimicum fieri asserit, quod quidem adhibere, a prudentis
 practica longissime recedit. Nec balsamus succini ex o-
 leo & sale volatili eiusdem cum matre balsamorum con-
 stans eximii usus esse viderur, quamvis externe in apople-
 xia vertici ac nuchae adplicari possit, hystericisque ac ce-
 phalalgiae mulierum & infantum spasms convenire pute-
 rur. Balsamus sulphuris succinatus, quem alii polychre-
 stum (qualis non vocabulorum abusus?) vocant, fit ex
 floribus sulphuris & oleo succini. Verum enim vero,
 absit eius, tanquam medicinae iusto calidioris usus. Te-
 merario profus ausu in nephritide adhibent. Massam
 humorum exagitat, emmenagogum, diureticum & carmi-
 nativum est, dosis tamen ne quatuor excedat guttulas, et si
 alioquin ad x. vsque ascendant. Ad colicam & affectus
 catarrhales, Celeberrimo post fata SCHULZIO in praele-
 ctionibus ad dispensat. Reg. Brandenb. monente, infidi
 est effectus.

§. XXVI.

§. XXVI.

Oleo subiungimus sal volatile & quem hoc simul
 dat, liquorem C. C. succinatum. Vi ignis cum oleo, vt
 diximus, postremo provenit, sed adhuc impurum est, hinc
 separandum, & ad vsum depurandum. Naturam eius
 supra vidimus. Separatio, peracta destillatione, furno-
 que cum pertinentibus refrigerato, iterum diverso impe-
 tratur modo. Prussi laboris compendium faciunt, hinc
 ipsis sub operatione curae cordique est, ut quodlibet, va-
 sis recipientibus mutatis, seorsim colligatur (sed cum ali-
 quali salis volatilis deperditione, nec adeo olei destillati
 evidentiori gratia hoc fieri solet). Sal circum circa oleo
 inquinatum chartae imponunt, NEUMANNO referente,
 bibulae vel prorsus non vel aliquantulum glutinatae,
 quem tam diu continent laborem, donec plurima olei
 pars secesserit, ita vt charta vltima non amplius comma-
 culetur, Salque siccum apud eosdem venale adpareat. Est
 vero adhuc oleo foetido foetum inde vsum medicis in-
 eptum. Scopo pharmaceutico igitur ratio colligendi,
 depurandi, quam Illustris JUNCCKERUS describit magis
 congrua existit. *Praeter id sal, p 49. l. c. inquit, quod e
 parietibus recipientis & collo retortae abraditur, collum re-
 tortae adhuc aqua calida eluendum, deinde etiam recipien-
 ti & oleo succini, cui saepe quiddam salis adhaeret, aqua
 calida crebro recenter affundenda & fortius spatula lignea
 interagitanda est, ut tum portio salina exsolvatur, tum ole-
 um aquae supernatans, de cantando aut filtrando (per char-
 tam bibulam aqua ne oleum simul penetret madefactam)
 separari possit. Salina illa aqua si ad prius abrasum sal
 solvendum adhibeatur, tum filtrata & in vitro leniter satis
 evaporata frigori exponatur; nascuntur inde crysalli squa-
 meae*

D :

meae

meae flavescetes salis succini, in charta bibula siccandae. Reliquum liquidum aut ad liquorem C. C. succinatum vsurpari, aut ulterius repurgatum, in salis formam redigi potest. Iterato labore vero ad albedinem usque depurare possumus. Cautius omnino mercamur, si ipsimet elaboremus sal volatile nostrum, nisi fides eius, a quo pretio redimus, nobis sit perspecta atque cognita. Ob caritatem enim saepius vel sale ammoniaco vel cremore tartari l. sacharo Thomae l. pulvere succini vel sale com. salibus essentialibus quin forte & aliis adulteratur, quae quidem fraus facilius deregitur, quam emendatur. Est medicamentum diaphoreticum, diureticum, aperitivum efficacius, & ob nimiam efficaciam tantum refracta dosi a gr. j. 11-111. in phlegmaticis potius vsurpandum. Ob oleum enim quod adhuc ipsi adhaeret commover, in dosi accuratius depurati altius ascendere licet. Porrigendum est in morbis catarrhalibus & nervorum, in affectibus hysterice Celeberrimo post fata ВОЕРНАВІО suasore, qui id antihysterice & diureticorum in operat. chem. p. 1. proc. 87. principem (forte in Baravia) nominat. In subiectis ferosis, pulveribus cephalicis eius gr. j. immisceri potest. In hydrope simili forma vsurpatum diuresin movet, sed dosis ne gr. j. ad summum ij. excedat, spissitudine prius per resolventia correcta. Contra urinae vitia infidi est vsus, quin etsi spiritu vini in liquorem subsequenter C. C. succinatum redigatur, vel acido quodam spiritu figatur, caute tamen cum eo mercandum est. Externe etiam balsamis hysterice offerendis admiscetur. Liquor C. C. succinatus paratur ex sale volatili succini cum anatica quantitate salis volatilis C. C. affusis spiritus C. C. Rect. ad salium vncias ij. vncis jv, quae si invicem digeruntur, coho-

P. II. Sect. II. n. 57. descriptae remisceri potest, caussis tamen huius mali probe observatis) in catarrhalibus, hemiplectico-paralyticis, spastico-arthriticis summo saepius cum fructu adhibetur. Solo eius usu hemicraniam pertinacissimam sublam esse referunt Annales Phys. Med. Wratislaw. anno 1722 Mens. Febr. Class. 4. artic. 17. sed usus sit providus, debito tempore debira dosi, ad xx. sc. gr. vel adhuc plus, si minus concentratus, pro pueris, adversus quorum motus convulsivos epilepticos laudatur, gr. 3-5-8. sufficiunt, ne eiusmodi damna, quae in dictis Annalibus anno 1724 M. Aug. Class. II. p. 51. indicata inducantur. In febribus est medicamentum non adeo insegurum uti solus Spir. C. C. esse solet. In aponia & paralyfi linguae virtutem exferit, si pars affecta eo inungatur, apophlegmatizantem, loquelaque utpl. restituitur. Loco Spir. C. C. in MRa tonico Nervina post fata b. STAHLII liquor C. C. Succinatus non poenitendo effectu sumitur, quia is magis nauseosus. Verum enim vero nec hoc ex omni parte intentioni satisfacimus, quia adhuc adversum habet saporem. Cum autem nil, nisi excitatio toni per volatile intendatur, gratiori effectu substituitur Sal volatile succini & cum TRa alcalina in fluida simui agente iungitur.

§. XXVII.

Contemplatus sum nunc ea, quae analysis exhibet, vna cum coniunctis, praeparata, ad reliqua igitur tractationis vergit ordo. Primum merito locum essentia, vel si saturatior Tinctura sibi vindicat. Praeparatur vel per se, vbi subtilissimam & facilius solubilem tantum Sp. vin. Rectificatiss. extrahit partem, ita ut vix Tinctura adparear, vel vincula succini salino alcalino addito paulisper relaxantur. Alcali sc. acidum in succino contentum adgredi-

greditur; oleosum liberat ex parte in quod deinde Spir. vin. agere potest penitus. Quae sine sale conficitur generalioris est usus, siquidem tam inquam externe, ubi salina ob irritationem non locum habet, adhiberi potest. Saepissime cum Tincturis alcalinis miscetur. Cum sale parata paulisper commover. Per se paratur ex pulvere succini electi pondere partibus duabus affusis decem partibus Sp. vin. Rectificatissimi; per octiduum loco tepido in vitro probe munito miscela digesta atque de die aliquoties agitata, dein refrigerata filtratur. Ab hac ess. quidam Sp. vin. abstrahunt & extractum resiniforme pilulis loco succini pulverisati haud contemnendo conamine addunt. Alii aliquam spiritus partem abstrahendo essentiam succini concentratam obrinent, eminenter balsamicam, & inprimis in gonorrhoea & fluore albo pertinaci multiplici exercitio practico comprobata; quanquam & hic ea potissimum refracta dosi valeat, quae ex pulveris succini & salis tartari ana vnc. j. Spir. balsam. Peruv. vnc. vj. ad sufficientem Tincturam per aliquot dies digestam, extracta est, atque a b. m. ROTHIO l. c. n. 77. sub nomine ess. succ. bals. describitur. Salinum qui addunt, vel alcali volatile vel fixum eligunt. Praeparationem si alcalino volatili suscipiunt, vel spiritum Sal. ammoniac. vinosum vel Spir. Sal. ammoniaci succinatam ex pulv. succini & Sal. ammoniaci ana lb. sem. calc. viv. lbj. sem. & Spir. vin. q. s. paratum pro essentia extrahenda adhibent. Volatile additum tonicas maiores vires praestat, quare haec in cachexia femellarum, ubi defectus mensium a flaccida toni remissione dependet, in catarrhis, tussi catarrhali, rauedine ad gr. vj. xv. exhibita suo non defraudatur effectu. Aliis mos est pro extractione Sp. vin. aliquo-

aliquoties vel vnica tantum vice succino pulverisato ab-
 fractum vsurpandi, cui methodo b. m. HOFFMANNVS Sal.
 alc. fixum addit sequenti ratione: Rec. Succ. pulverisati,
 Sal. Tart. calcin. ana q. p. mixtis vitroque inditis super-
 fundatur, ad quatuor digitorum transversorum sufficiens
 Sp. portio, quae praevia digestionem per vitream cucurbi-
 tam ex arena destillatur. Dein Rec. succinum pellucidum
 subtilissime pulverisatum probe cum oleo Tartari in lapi-
 de marmoreo tritum & ad consistentiam pulvisformem re-
 ductum, lenique calore exsiccatum (in aere si iterum ali-
 quoties fluat, tanto melius firmior succini compages re-
 cluditur), quod crassamentum siccum Sp. vin. succinato
 modo descripto q. l. extrahendum, prodit praevia leni
 digestionem in vase clauso essentia, ipso L. I. obs. XVII. teste
 generosa & praestantissima parca dosi, efficaciae virtute,
 saporis & odoris gratia plurimum commendabilis. Sub-
 riliteratorem indicat minor, aquae si infunditur medicamen-
 tum hocce, praecipitatio, quam aliarum oleosarum essen-
 tiarum, atque gratus odor, quo paucae guttulae magnam
 quantitatem aquae imbuunt. De simili succini tinctura
 conf. BOERHAAVII oper. chem. P. I. Proc. 58. pulvis sc. suc-
 cini ex eius praescripto in mortario vitreo cum oleo alc.
 p. d. ad pulviculae consistentiam teritur, in vrnali puro
 in furnulo siccatur, in aërem ad liqueendum reponitur
 aliquoties, tandem in phialam chemicam arcto sed longo
 collo instructam materia sicca demittitur, superfunditur
 Alcohol perfectum ad excessum trium digitorum, concu-
 titur, ad ebullendum in furnulum per aliquot horas re-
 ponitur, Tinctura rubra a foecibus defusa asservatur. Quo
 modo pergendum, donec succinum sere consummum,
 suadet. Ita tincturam, quae totam Carabes substantiam
 solu-

solutam gerit, obtinemus, adeoque frigore sedimentum, redeunte calore iterum per se solubile, deponit, ingen-
 tis solutionis substantiae testem. Alii tantum Sal. Tart. seu cineres clavellatos, vel Nitr. fixum, vel Sal. alcali causticum seu Nitr. causticum cum pulverisato succino torrent, Spir. vin. rectificatum addunt & ess. extrahunt. Quidam dictorum salium lixivis pulverem succini aliquamdiu coquunt, ad siccitatem evaporant & ess. extrahunt. Quidam cum Spir. vin. rectificato alcalisato rem peragunt. Nonnulli denique succinum grosso modo pulverisatum, ad aquei principii abactionem vsulant, dein vel Spir. vin. alcalisatum vel Sal. Tart. addunt & digestionem peracta, essentiam parant. Quidam hoc modo procedunt: Rec. Raf. Succin. vnc. iij. irrorentur cum Liq. Nitr. fix. vel oleo Tart. p. d. stent per noctem, dein extrahatur l. a. cum Sp. vin. alcalif. ess. In pharmacopoeia Würtembergica essentia succini alcalisata hoc modo ordinatur, Rec. Succ. flav. prob. rit. vnc. iv. Sal. ex duplo Nitri & vna parte Tartari crudi per detonationem parati vnc. vj. Tere invicem, affunde Sp. vin. non rectificati vnc. xvj. stent in digestionem, per aliquot dies, postea e cucurbita vitrea destilla, & Sp. circiter vnc. viij. prolice; residuum lento igne ad siccitatem evapora & Spir. per destillationem prolestum de novo affunde, post digestionem clarum a spisso separatum filtra & serva. Ita semper plus minusve eius quod in electro later, obtinetur, vti ex principiiis chemicis facile unicuique colligere licet. Dosis prout magis minusve saturata variat. Essentia succini luniperina, quae in dispensatoriis describitur, vana omnino ob aquae pluvialis pro extractione commendationem declaranda. Est medica.

E

men-

mentum balsamicum & nervinum praestantissimum; & si debite praeparata vires succini exaltatas exferit. In omnibus supra allegatis affectibus, absente febre & ubi motus paululum excitati non nocent, efficaciam incundam exhibet. Tonum pulmonum inprimis roborat relaxatum, quin in ipsa phthisi κατ' ἐναυγλασιν offertur. Eo tamen adhibetur discrimine, vt ess. sine sale infantibus, senibus, plethoricis, verbo debilioribus, sensibilibus & aliis in morbo leuiori reseruetur, nec non externis vsibus ad balsama vulneraria cum ess. aristoloch. Myrrh. oleo Tereb. Hyperb. bals. Peruv. &c. conficienda eligatur. Alcalifata in affectibus venereis, sine febre catarrhalibus sibi suum vindicat locum. Nocet in vulneribus recentibus ob eum, quem excitat dolorem, in sinuosis vero vlceribus iniicitur effectu haud poenitendo. Ingreditur balsamum vulnerarium STAHLII multasque alias compositiones. Tinctura Otagica Illustris IUNCKERI, quam in susurro aurium multoties in Eius praxi clinica probatam inveni, haec est: Rec. Ess. Succ. vnc. sem. Spir. Terebinth. gr. xxiv. M. vel Rec. Ess. Succin. Scrup. iv. olei cham. Scrup. dimid. Succin. gr. j. M.

§. XXVIII.

Praeter illum, quem §. praeced. descripsi Spir. Sal. ammoniaci succinatum in dispensatorio Regio & triplex eundem praeparandi modus legitur, facile diiudicandus. Dicitur etiam alias essentia succini Spir. Sal. ammon. extracta & est Sal volat. oleosum & medicamentum admodum calidum, cuius dosis, ne x. xv. excedat guttulas. Alias virtutem cephalicam, nervinam, stomachicam, anticitarrhalem, antepilepticam, diureticam & specificè vteri-

vterinam habere putatur. Externe in contractura artuum confert, & hysteriis ad odorandum praeberetur, ad gr. x. xv. offertur, quia anisato adhuc calidior.

§. XXVIII.

Pilulae de Succino Cratonis nomen & aliqualem succini virtutem habent. Inserviunt, vbi lenis laxatio indicatur, etsi mitiores, hinc saepius extracto Panchymago Crolii acuendae. In affectibus cararrhosis, vt grave-dine, hemicrania, odontalgia, otalgia, ophthalmia sero-fa, in revellenda a capite pituita, in nervorum morbis sua non destituuntur laude, praecipue si loco agarici crudi eiusdem extracto praeparatae ad gr. xv. drachm. sem. porrigantur. In Pharmacopoeia Würtembergica pilulae de succino auctae leguntur: Rec. M. P. de Succin. Crat. drachm. ix. Magister. vel Ref. Galap. drachm. iij. M. & ex drachm. j. formentur pil. lx. Sunt purgantes fortiores, hinc non ultra xv. gr. facile porrigendae.

§. XXX.

Trochisci de Carabe anodyna minus secura continent, pauloque fortius adstringunt, hinc rectius virtute antispasmodica succinum in substantia vsurpatur, drachm. j. continet gr. iij. opii. In dosi igitur ne ultra Scrup. j. facile adscendas. In Nephritide commendantur calculosa, & vbi mictus cruentus vel fluxus lochiorum nimius moderandus est, praemissis praemittendis, offerri queunt. Autor eorum Mesue ad haemorrhagias & in specie ad sputum cruentum & vteri fluxum laudat. Diarrhoeae & haemorrhoides nimiae facile eorum vsu subsistunt. Clysteribus etiam veteres in nimio alvi profluvio cohibendo addebant. Vehiculi loco succum vel decoctum plan-

raginis, vel myrti, aut agrestae succum pro usu interno praescribi p. m. SCHULZIUS l. c. indicat.

§. XXXI.

Ultimo loco medicamentorum sat potentium bigam addere mihi placet. Sunt vnguentum Paracelsi & solutio quaedam succini b. m. HOFFMANNI: Vnguentum Paracelsi ex Empl. de Galbano matrikali cum succino per Terbinth. solut. constat. Laudatur ab Autore in vulneribus venenatis. Discutit bubones & per genitalia materiam virulentam mirifice expellit. De solutione Hoffmanniana Ipsum audiamus loquentem: *Succinum totum fere solvitur cum forti lixivio, si cum eo decoquatnr, id vero paratur, ex Sale Reguli antimonii caustico, quod dum 2. partes Nitri cum parte 1. Reguli antimonii forti igne in crucibalo fluunt, emergit, idque aequali pondere si miscetur cum succino & sufficiens aqua affunditur, decenti decoctione, succinum fere totum dissolvit, & quod observatione dignum est, lixivium, quod antea valde erat caustici saporis, acridinem suam non parum deponit, ac temperatius fit, forsitan eam ob causam, quod Sal lixiviosum ab acido, in succino delitescente, infractum & cicuratum fuerit. Succinum hac ratione in liquorem redactum, est sane medicina in infarctibus viscerum dissolvendis & omnis generis excretionibus promovendis, atque adeo in chronicis passionibus exoptatissima.*

§. XXXII.

Haec sunt, B. L., quae in praesentiarum specimenis inauguralis loco protuli, suo tempore vltiori forte lima expolienda. Interim non meos solum labores, sed fortunae etiam tutelam benevolo tuo animo, quamvis officio-

officiorum bonorum, quantum in me est, obsequiam pollicendo, committo. Tibi vero, benignissime Deus, summe rerum mearum arbiter, immortales ago gratias, quod ita mihi gratia tua affuisti, ut nunc proximo aegrotanti auxilio venire possim! Omnia hactenus ex immensa tua benignitate ceciderunt bene, & futurum ex praeterito nasci scio. Non ludit, sed singula in humanis rebus sapienter potentia tua dirigit. Tibi me totum trado. Fac, Deus optime, ut & in posterum per me Nominis Tui gloria, proximi propriaque salus vera promoveantur, id quod & vnicum laboris & vitae meae esto solatium ac ultimus actionum

F I N I S.

**NOBILISSIMO
DOMINO CANDIDATO**

SALUTEM EX FONTE SALUTIS

P R A E S E S.

Clavam Herculis non nisi in ejus manu valere antiquum Proverbium est, quod in eos praecipue cadit, qui scire & congrue certis instrumentis ad praevium scopum uti malunt: quod monitum pariter ad eos medicos referri potest, quibus ex ratione & artificiosa applicatione constat, media & subjecta, sic dicta medicamentosa, non indiscriminatim salutarem praestare effectum

E 3

quo

quo illud CHRYSOSTOMI effarum *Lib. 12. in Acta* pertinet; *Extruat quis officinam medicorum, babeat etiam discipulos, babeat & instrumenta & pharmaca & ingrediatur ad aegrotos: numquid hæc sufficient, ut præset nobis medicum? Minime! sed opus est arte & sine illa non solum hæc nihil profunt, sed etiam damnosa sunt. Etenim qui non est medicus, melius fuerit neque pharmaca habere, quoniam non natura pharmacorum est salus solum, sed in arte adhibitis. Quamvis quidem naturalium & materialium rerum cognitio scitu utilis & necessaria sit, earumque qualitates & vires ut & relatio ad corpus humanum, imprimis vivum, scientiam physicam commendent & ornent, haud tamen propterea salutarem earum efficaciam inde significant & continent; Magnam Viri periti & curiosi impendunt operosam solertiam, in indagazione analytica & inquirendo modo operandi variarum substantiarum, qui labor vero in judicioso usu medico longe aliter instrui & dirigi debet. Quanta non suppellex rerum medicamentosarum luxuriosis & portentosis titulis in loculamentis Medicæ materiæ abundat & coruscat, ut credulus animus inde immortalitatem hominibus promittere possit. Quantam autem vicissim alterationem & torturam eadem res ab ejusmodi artificiosa physico-chymica analysis patiantur sub & ex usu earum ad certos morbosos casus innotescit; hinc antiquus ille dissensus inter Galenicos & Chymicos ortum traxit: ob id SENECA *Lib. 5. quæst. natur.* eloquitur: *arcana illa rerum, naturæ sacra, non promiscue & omnibus patent, reducta & interiori sunt clausa sacrario, & hæc sunt illa arcana physica, quæ prudenti viû & relatione congrua salutaria & utilia deprehenduntur: quicumque igitur ad occulta naturæ provocant, inde etiam mirabilia promittere non erubescunt, illi empiricorum fastu.**

fastuoso & impudenti more, mundum credulum decipi-
unt. Prudens igitur usus & judicioſa experientia ſunt
ſecura & ſincera Cynofura ad veritates medicas regiam
monſtrans viam, quia ratio ſæpe in curioſis & ſpecioſis
acquieſcit & delectatur ſpeculationibus & experimentis:
& hæc otioſa & infructuoſa negotia ſterilem reddere poſ-
ſunt Medicinam, ut cum CELSO eloqui poſſimus: *nil adeo
in Medicina certum eſſe, quam nihil certum*: Inter alios
laude dignos labores, TU NOBILISSIME CANDIDA-
TE præſente ſelecto themate Inauguralis TUÆ diſſerta-
tionis, quippe exquisiti Speciminis, proprio ſtudio e pul-
chro cimelio ſcientiæ TUÆ editi, egregium nexum &
conſenſum rationis ſobriæ cum experientia ſolida obſer-
vaſti: hoc igitur opuſculum teſtis atque vates de præ-
claris TUIS, in choro Medico acquiſitis, proſectibus eſt
quos ſingulari aſſiduitate, & conſtanti auſcultatione & ma-
nuductione Doctiſſimorum Virorum larga meſſe & lauda-
bili panoplia comparavi, quippe qui digni in ſolemnibus
examinibus a ſpectabili Medicorum Ordine ad impe-
trandos Summos honores & brabeum academicum æſti-
mati fuerant: de quo, ſicut de felici vitæ academicæ mu-
tatione atque eventu, gratulabundus TIBI acclamo, bo-
naque in TE vora effundo, ut cœleſtis humanarum felici-
tatum largitor & Director hoſce temporales honores al-
ma ſua benedictione comiteretur, præterea ſalutaria & ho-
neſta TUA negotia proſperis ſucceſſibus fructuoſa red-
dat, & TIBI denique, quæ accepta, fauſta & utilia eſſe
poſſunt, ex ſententia & voto evenire jubeat. Dab. e
Muſeo d. VI. Idibus Novembr. A. O. R.

MDCCL.

VIRO

VIRO
IUVENI PRAECLARO ET EGREGIE DOCTO
DOMINO CANDIDATO
IOANNI BAVMERO
OMNIGENAM PRECATVR FELICITATEM
IO. IVNCKER.

GRatulantium TIBI amicorum numero laetius accedere possum: quum enim tribus abhinc annis inter medicinae studiosos TE, CANDIDATE DOCTISSIME, modestia & sedulitate multis palmam praeripientem, primum cognoscerem; cepi ab illo tempore de successu studiorum TVORVM optime sperare. Neque spes ista mea cecidit in irritum: vitam enim academicam adeo felix nunc absolvis, vt certus confidere possim, TE optimis disciplinis imbutum, in artis operibus exercendis salutare fructus, vbiicumque locorum, comprobaturum esse. Accipe igitur publicum mei erga TE amoris testimonium: accipe tesseram sinceram gratulationis; accipe vota perpetuae prosperitatis. Vale. D. d. XII.

Nov. MDCCL.

00 A 6399

ULB Halle

002 916 584

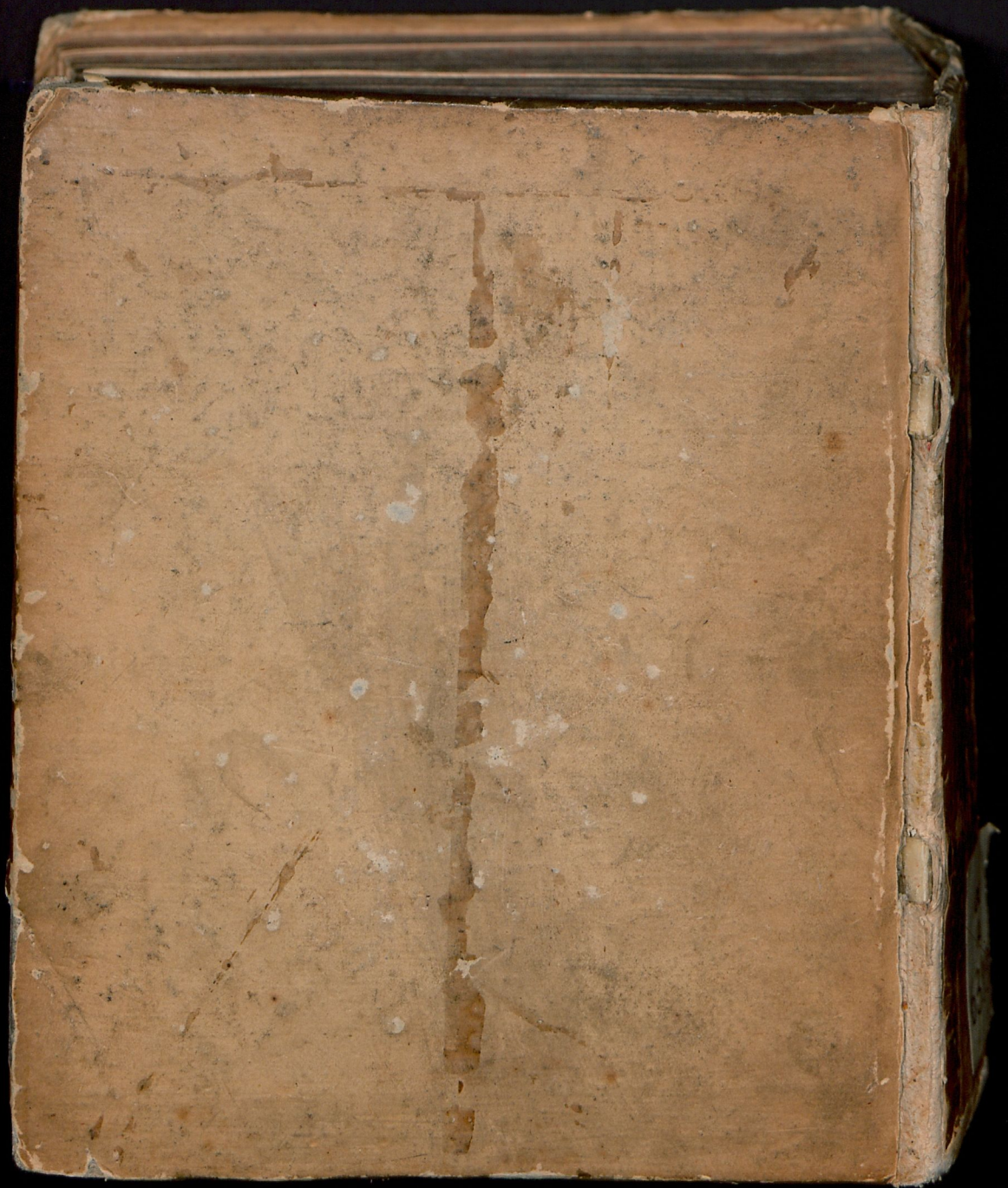
3

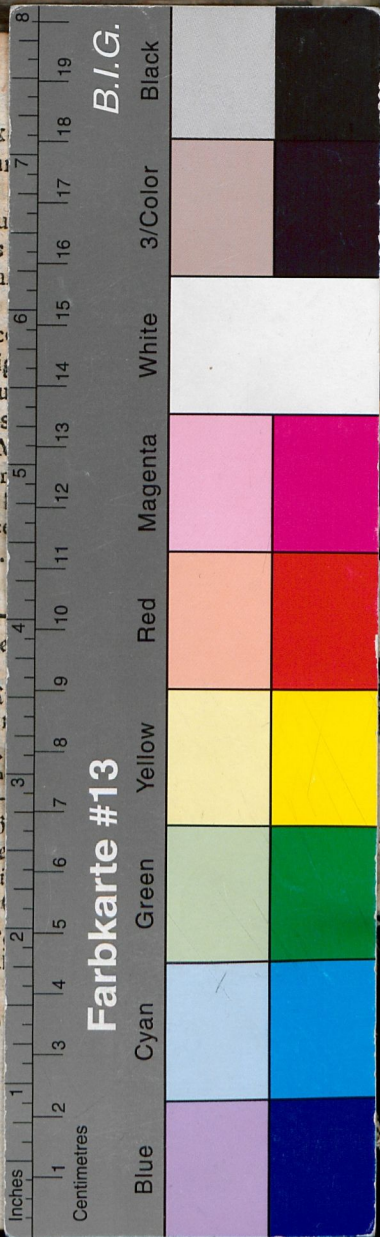
sb

DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA
DE
S U C C I N O,

Quam
AUSPICE DEO PROPITIO,
Et Consensu atque Auctoritate Gratiſſa Facultatis Medicæ,
IN ALMA REGIA FRIDERICIANA,
PRÆSIDE

DN. D. MICHAELE ALBERTI,

SACR. MAJ. REG. BORUSS. AULICO ET CONSIST. MAGDEB.
CONSILIARIO, MED. ET PHILOS. NATUR. PROFES.
SORE PUBLICO ORDINARIO, ETC.

FACULTATIS MEDICÆ SENIORE,
DECANO H. T. SPECTATISSIMO,
Domino Patrono, Præceptore, ac Promotore suo, omni honoris cultu proſequendo,

PRO GRADU DOCTORIS
SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS ET PRIVILE-
GIIS DOCTORALIBUS LEGITIME MORE MAJORUM
IMPETRANDIS,

ANNO MDCCL. D. NOVEMBR.

HORIS LOCOQUE CONSUVETIS

PUBLICÆ AC PLACIDÆ ERUDITORUM VENTILATIONI SUBJICIET

AUCTOR RESPONDENS

JOANNES BAUMER,

ABTSCHWINDA - FRANCUS.

HALÆ MAGDEBURGICÆ,
TYPIS JOH. CHRISTIANI HENDELII, ACAD. TYPOGR.